

PARTER OCH DOMSLUT

Henrik Rudgård

Parter

Tilltalad

HENRIK Göran Rudgård, 19820222-0391
F.n. häktet Kronoberg

Offentlig försvarare
Advokat Lars Hurtig
Process Advokatbyrå HB
Birger Jarlsgatan 73-75, 1 tr, 113 56 Stockholm

Offentlig försvarare genom substitution
Advokat Nikos Iakovidis
Process Advokatbyrå HB
Birger Jarlsgatan 73-75, 1 tr, 113 56 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Charlotte Nordström
Åklagarmyndigheten
City åklagarkammare i Stockholm
Box 70296, 107 22 Stockholm

Målsägande

1. ALF Karl-Erland Johansson

Målsägandebiträde
Advokat Maria Fager Hohenthal
EGALIA advokatbyrå AB
Box 74, 745 22 Enköping

2. DÖDSBOET EFTER ELLINOR Anne Ellinor Johansson

Ombud
Advokat Maria Fager Hohenthal
EGALIA advokatbyrå AB
Box 74, 745 22 Enköping

3. Lena JOHANNA Johansson

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Rådhuset, Scheelegatan
7
Stockholm

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
08- 561 650 00

E-post
stockholms.tingsratt@dom.se
Webb
www.stockholmstingsratt.se

Målsägandebiträde
Advokat Maria Fager Hohenthal
EGALIA advokatbyrå AB
Box 74, 745 22 Enköping

4. LENA Birgitta Eleonora Johansson

Målsägandebiträde
Advokat Maria Fager Hohenthal
EGALIA advokatbyrå AB
Box 74, 745 22 Enköping

Domslut

Brott som Henrik Rudgård döms för

Mord, 2023-09-13, Lidingö stad, 3 kap 1 § brottsbalken

Påföljd

Fängelse 18 år

Häktning m.m.

Henrik Rudgård ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Henrik Rudgård ska betala skadestånd till Alf Johansson med 110 000 kr.

Ränta enligt 6 § räntelagen ska utgå på beloppet från den 13 september 2023 till dess betalning sker.

Henrik Rudgård ska betala skadestånd till Lena Johansson med 110 000 kr.

Ränta enligt 6 § räntelagen ska utgå på beloppet från den 13 september 2023 till dess betalning sker.

Henrik Rudgård ska betala skadestånd till Johanna Johansson med 60 000 kr.

Ränta enligt 6 § räntelagen ska utgå på beloppet från den 13 september 2023 till dess betalning sker.

Henrik Rudgård ska betala skadestånd till Dödsboet efter Ellinor Johansson

med 56 233 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen ska utgå på beloppet från den 13 september 2023 till dess betalning sker.

Bättre rätt

Dödsboet efter Ellinor Johansson förklaras ha bättre rätt än Henrik Rudgård till följande: Polismyndigheten, beslag nr 2023-5000-BG105730 p. 5, som avser en mobiltelefon. Beslaget hävs och mobiltelefonen ska utges utan lösen till dödsboet efter Ellinor Johansson.

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta gälla för uppgifterna och bilderna från brottsplatsundersökningen (s. 4-23, 30 och 31 i tingsrättens aktbilaga 65) som har lagts fram inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen, i den mån uppgifterna inte har tagits in i domen.

Sekretessen enligt 25 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen ska fortsätta gälla för uppgifterna och bilderna i den rättsmedicinska obduktionsrapporten (s. 39-48 och 51-56 i tingsrättens aktbilaga 65) som har lagts fram inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen, i den mån uppgifterna inte har tagits in i domen.

Brottsofferfond

Henrik Rudgård ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Lars Hurtig ska få ersättning av staten med 106 394 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 66 215 kr arbete
- 18 900 kr tidspillan
- 21 279 kr mervärdesskatt

Maria Fager Hohenthal ska få ersättning av staten med 61 089 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 39 807 kr arbete
- 8 400 kr tidspillan
- 664 kr utlägg
- 12 218 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Henrik Rudgård ska dömas för mord enligt 3 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

MORD

Henrik Rudgård har dödat Ellinor Johansson genom att utsätta henne för kraftigt strypvåld. Strypvåldet har även förorsakat blödningar i muskulaturen inuti halsen samt ett brott på sköldbruskets ena horn. Det hände den 13 september 2023 på Oskarsvägen 51, Lidingö, Lidingö stad.

Henrik Rudgård begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Henrik Rudgård ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Alf Johansson har begärt att Henrik Rudgård ska betala skadestånd med 110 000 kr.

Beloppet avser särskild anhörigersättning (50 000 kr) och ersättning för sveda och värk (60 000 kr). Ränta enligt 6 § räntelagen har begärts på hela beloppet från den 13 september 2023 till dess betalning sker.

Lena Johansson har begärt att Henrik Rudgård ska betala skadestånd med 110 000 kr.

Beloppet avser särskild anhörigersättning (50 000 kr) och ersättning för sveda och värk (60 000 kr). Ränta enligt 6 § räntelagen har begärt på hela beloppet från den 13 september 2023 till dess betalning sker.

Johanna Johansson har begärt att Henrik Rudgård ska betala skadestånd med 110 000 kr.

Beloppet avser särskild anhörigersättning (50 000 kr) och ersättning för sveda och värk (60 000 kr). Ränta enligt 6 § räntelagen har begärt på hela beloppet

från den 13 september 2023 till dess betalning sker.

Dödsboet efter Ellinor Johansson har begärt att Henrik Rudgård ska betala skadestånd med 66 233 kr.

Beloppet avser kostnader på grund av dödsfallet (56 233 kr) och kostnad för bouppteckning (10 000 kr). Räkta enligt 6 § räntelagen har begärts på hela beloppet från den 13 september 2023 till dess betalning sker.

Bättre rätt

Dödsboet efter Ellinor Johansson har begärt att det ska fastställas att Dödsboet efter Ellinor Johansson har bättre rätt än Henrik Rudgård till följande:

Polismyndigheten, beslag nr 2023-5000-BG105730 p. 5. Beslaget avser en mobiltelefon.

INSTÄLLNING M.M.

Henrik Rudgård har förnekat gärningen och bestritt målsägandenas yrkanden om skadestånd med hänsyn till sin inställning i ansvarsfrågan. Han har även bestritt dödsboets yrkande om bättre rätt till en mobiltelefon.

Såvitt avser skadeståndsyrkandena har Henrik Rudgård vitsordat samtliga belopp och sättet att beräkna ränta som skäligen och för sig. Han anser dock att Johanna Johansson inte har rätt till särskild anhörigersättning eftersom hon inte ingår i den nära anhörigkrets som är berättigad till sådan ersättning. Dödsboets kostnader avseende bouppteckningen och för Ellinor Johanssons lägenhet (uppgående till sammanlagt 16 618 kr) är inte heller ersättningsgilla.

UTREDNINGEN

Åklagaren har åberopat den skriftliga bevisning som anges i stämningsansökan (ab 64).

Dödsboet har åberopat den skriftliga bevisning som anges i två inlagor från målsägandebiträdet (ab 94 och 102).

Henrik Rudgård har åberopat skriftlig bevisning bestående av bipacksedlar för läkemedlen Atarax och Amlodipin Accord och ett informationsblad om det medicinska tillståndet anafylaxi (ab 104).

Henrik Rudgård har hörts över åtalet. På åklagarens begäran har målsäganden Johanna Johansson och vittnena Elin Vrij, Fanny Kronqvist, Barry Hampson, Cecilia Liljeström Hermansson, Ola Sundin och Nicklas Eriksson hörts.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Skuld

Henrik Rudgårds och Ellinor Johanssons relation

Henrik Rudgård och Ellinor Johansson träffades under sommaren 2021. Vid tiden för den åtalade händelsen var de förlovade och bodde tillsammans i en lägenhet på Lidingö. De flesta av förhörspersonerna har haft regelbunden kontakt med Ellinor Johansson och Henrik Rudgård. De har i korthet uppfattat att Ellinor Johansson och Henrik Rudgård hade en kärleksfull relation, men att de drack för mycket alkohol. Fanny Kronqvist och Ola Sundin har uppgett att Henrik Rudgård, som normalt är tystlåten och lugn, kunde ha ett väldigt hett temperament när han tittade på fotboll. Några av förhörspersonerna har även uppgett att Henrik Rudgård kunde vara svartsjuk.

Cecilia Liljeström Hermansson har uppgett att Ellinor Johansson den 1 september 2023 berättade för henne att det hade försvunnit pengar från hennes konto och att Henrik Rudgård hade erkänt att det var han. Även Fanny Kronqvist har uppgett att Ellinor Johansson på sistone hade berättat att Henrik Rudgård olovligen använt hennes bankkort och stulit kontanter från henne. Två veckor före händelsen berättade Ellinor Johansson för Fanny Kronqvist att hon var på väg att göra slut på relationen med Henrik Rudgård. Fanny Kronqvist har också uppgett att hon träffade Henrik Rudgård och Ellinor Johansson på kvällen den 12 september 2023 och att hon upplevde att det var en kylig och konstig stämning dem emellan.

Henrik Rudgård har bekräftat att han och Ellinor Johansson drack för mycket alkohol. Han har dock förnekat att han varit svartsjuk eller aggressiv mot Ellinor Johansson.

**Henrik Rudgårds berättelse om händelseförloppet fram till
Ellinor Johanssons död**

Den 12 september 2023 kom Fanny Kronqvist och Barry Hampson till lägenheten en stund tidigt på kvällen. De umgicks och drack vin. När Fanny Kronqvist och Barry Hampson hade gått tittade han och Ellinor Johansson en stund på fotbollsmatchen som Sverige spelade. De såg inte hela matchen eftersom det gick dåligt för Sverige. De gick och la sig tillsammans runt klockan elva på kvällen och då var det en bra stämning mellan dem. Ellinor Johansson skulle jobba dagen därpå. Hon hade tagit lugnande medicin och sin hjärtmedicin. De somnade nakna bredvid varandra i skedposition. Han låg bakom henne och höll om henne. Under natten vaknade han upp av att han låg halvt liggandes över henne med sin arm om hennes hals. Det kändes som att Ellinor Johansson petade på honom och han såg att hennes hals låg i hans armveck. När han märkte det så drog han undan sin arm. Han gick upp för att gå på toaletten och kan ha satt sig i soffan en stund. När han kom tillbaka till sängen la han sig på sin sida, cirka en kropps avstånd från Ellinor Johansson, och tittade lite på Youtube. Han tänkte inte på om Ellinor Johansson andades. Han vaknade upp på morgonen av ljuset och petade Ellinor Johansson på axeln. Han frågade om hon skulle gå upp, men hon reagerade inte. Han började skaka om henne, men tänkte just då inte på om hennes kropp kändes kall. Ellinor Johansson visade inga tecken på att vakna och då kändes det som allt gick sönder. Han försökte få liv i henne och placerade sina fingrar på hennes hals för att känna om hon hade puls. Han kan ha flyttat på kuddarna efteråt, i samband med att han omplacerade henne och la ett täcke över henne. Han vet inte varför han inte gjorde några upplivningsförsök eller varför han inte kontaktade polis eller ambulans. Han var inte onykter när han vaknade på morgonen men chockad.

Utredningen om Ellinor Johanssons död

Genom obduktionsrapporten (inkl. kompletteringar), analysvaret från Rättsmedicinalverket, brottsplatsundersökningen och sakkunnigutlåtandet från NFC har i huvudsak följande framkommit om fynden som påträffades på Ellinor Johanssons kropp och de rättsmedicinska slutsatserna kring dessa.

Rättsteknikernas sammantagna bedömning vid brottsplatsundersökningen var att Ellinor Johansson legat i sängen och där blivit utsatt för våld i sådan utsträckning att underliggande skador, karakteristiska för strypning, uppstått på båda sidor av hennes hals. Dödstidpunkten bedömdes ha ägt rum någon gång under den 13 september 2023. Därefter har Ellinor Johansson lämnats kvar i sängen, liggandes på mage tills hon anträffades av polis. Resultaten från topsprover som togs på båda sidor av Ellinor Johanssons hals talade extremt starkt för att en mindre del av DNA på vänster och höger framsida av halsen kom från Henrik Rudgård.

Vid obduktionen påträffades skador vid Ellinor Johanssons hals, bestående av brott på sköldbruskets vänstra horn med kringliggande blödning och tydligt avgränsade blödningar i muskulaturen på båda sidor av halsens framsida. Vid den rättskemiska undersökningen påvisades spår efter intag av alkohol och normala koncentrationer av hydroxizin (lugnande medel, säljs som Atarax) och amlodipin (betablockare, hjärtmedicin).

Skadorna på halsen företog ett utseende och lokalisation starkt talande för att de orsakats till följd av trubbigt våld mot halsen. Det trubbiga våldet torde ha krävt viss kraft och utseendet talade starkt emot att skadorna anbringats med ett brett tryckområde, såsom en arm kring halsen. Ett klämmande våld mot halsen med arm runt halsen brukar inte ge välavgränsade blödningar och brott på sköldbruskets horn, som sågs i detta fall. För att personer ska avlida till följd av trubbigt våld mot halsen anses det dessutom krävas mer tryck än vad som

rimligtvis utövas vid sömn då en arm ligger kring en annan persons hals. Sammantaget tedde det sig mycket osannolikt att det händelseförlopp som Henrik Rudgård uppgett ska ha gett upphov till de skador som sågs på Ellinor Johanssons hals. De sammantagna undersökningsfynden och omständigheterna talade i stället starkt för att Ellinor Johansson avled till följd av strypvåld mot halsen av annans handaverkan.

Av kompletterande yttrande från Rättsmedicinalverket framgår att det i detta fall inte var möjligt att bestämma huruvida döden uppkom till följd av strypt lufttillförsel till lungorna eller strypt blodtillförsel till hjärnan. Det kan ha rört sig om en kombination av båda mekanismerna, men graden av den ena eller andra mekanismen kunde inte bestämmas. De påträffade fysiska skadorna på halsen är inte dödliga skador i sig, utan ses som tecken på att det förekommit riktat trubbigt våld mot halsen. Att skadorna skulle orsakats av ett föremål som legat mellan en arm som passivt legat mot halsen utan ett ökat tryck tedde sig mycket osannolikt. Kraften som krävs för att orsaka skadorna är större än vad som utövas när en arm passivt ligger mot en hals.

Henrik Rudgårds agerande efter Ellinor Johanssons död

Henrik Rudgård har uppgett att han var hemma i lägenheten från kvällen den 12 september 2023 till dess att polisen gick in i lägenheten mitt på dagen den 14 september 2023. Han började dricka alkohol på förmiddagen den 13 september och slutade inte förrän han greps av polis dagen efter. Han drack för att kväva sorgen och verkligheten. Den 13 september ringde han till Ellinor Johanssons chef Elin Vrij respektive syster Johanna Johansson och berättade för dem att Ellinor Johansson var magsjuk. Han vet inte varför han ljög om detta. Senare den 13 september kom grannen Barry Hampson in i lägenheten för att ta reda på dennes katt som hade smitit in i lägenheten. Henrik Rudgård stängde då dörren till det sovrum där Ellinor Johansson låg

död, delvis för att han inte ville att Barry Hampson skulle se detta. Han minns inte samtalet till Elin Vrij den 14 september.

Henrik Rudgårds uppgift om att han inte lämnade lägenheten stöds av hans mobiltelefons positioneringar under aktuell tidperiod. Henrik Rudgårds uppgift om att han drack mycket alkohol den 13 och 14 september stöds av ett analysresultat som visade att alkoholkoncentrationen i hans blod uppmättes till 2,51 promille på eftermiddagen den 14 september. Av utredningen framgår även att polisen påträffade mycket alkohol i lägenheten, bland annat spritflaskor och plastdunkar med hembränd sprit.

Johanna Johansson och Barry Hampson har bekräftat Henrik Rudgårds uppgifter gällande hans kontakter med dem. Elin Vrij har bekräftat Henrik Rudgårds uppgift om telefonsamtalet den 13 september och lagt till att han även ringde henne på morgonen den 14 september och berättade att Ellinor Johansson fortfarande var magsjuk. Hon uppfattade då Henrik Rudgård som berusad.

Polisen Nicklas Eriksson har uppgett att han uppfattade Henrik Rudgård som likgiltig och apatisk när de gick in i lägenheten. Henrik Rudgård låg i soffan i vardagsrummet och stirrade upp i taket när de kom in. När han frågade Henrik Rudgård var Ellinor Johansson var någonstans så svarade han att hon låg död i sovrummet. Henrik Rudgård uppgav att han hade hittat Ellinor Johansson död i sängen för två dagar sedan och när han fick frågan om varför han inte hade tillkallat hjälp så kunde han inte svara utan skakade bara på huvudet. Han uppfattade inga tecken på sorg eller förtvivlan hos Henrik Rudgård.

Sammanvägd bevisvärdering

Av obduktionsprotokollet framgår att två läkare kommit fram till att Ellinor Johansson avled till följd av strypning. Av protokollet, och kompletterande yttranden till detta, har läkarna närmare redogjort för sin slutsats och förklarat hur halsgreppet som Henrik Rudgård beskrivit har kunnat uteslutas som en alternativ dödsorsak. Av slutsatserna från obduktionen framgår vidare att Ellinor Johansson ströps till döds av en annan persons handaverkan. Även om det inte är helt klarlagt om döden inträffade på grund av strypt lufttillförsel eller strypt blodtillförsel, eller dessa två mekanismer i förening, står det enligt tingsrätten klart att strypningen orsakade Ellinor Johanssons död. De alternativa dödsorsaker som har förts fram av försvaret är dels helt oförenlig med de påträffade skadorna på Ellinor Johanssons hals (Henrik Rudgårds armgrepp i sömnen), dels helt osannolik mot bakgrund av den medicinska utredningen (biverkningar av Ellinor Johanssons medicin). Det är därför enligt tingsrätten ställt utom rimligt tvivel att Ellinor Johansson avled den 13 september 2023 i lägenheten på Oskarsvägen 51, Lidingö, till följd av att hon ströps av en annan person.

Det är utrett att Henrik Rudgård befann sig i lägenheten tillsammans med Ellinor Johansson på kvällen den 12 september 2023 och att han – utan att ha lämnat den någon gång – var kvar där till dess att han greps av polis den 14 september 2023. Dessa omständigheter placerar Henrik Rudgård i lägenheten vid tiden för Ellinor Johanssons död. Henrik Rudgårds DNA påträffades på båda sidor av Ellinor Johanssons hals, vilket med avsevärd styrka talar för att Henrik Rudgård är gärningsman. I samma riktning talar Henrik Rudgårds agerande efter dödsfallet. Han har inte kunnat lämna någon förklaring till varför han valde att inte tillkalla ambulans eller polis, eller varför han vid flera tillfällen medvetet ljög – både för Johanna Johansson och Elin Vrij – om Ellinor Johanssons död.

Sammantaget anser tingsrätten att åklagaren har bevisat att Henrik Rudgård var den som utövade det strypvåld mot Ellinor Johansson som orsakade hennes död den 13 september 2023.

Särskilt om uppsåt

En utgångspunkt vid bedömningen av om en person har haft uppsåt till ett kroppsligt angrepp är angreppssättet och den effekt som detta typiskt sett är ägnat att orsaka. Utöver detta kan omständigheter före och efter gärningen samt motivbilden vara av betydelse vid bedömningen av frågan om uppsåt (se NJA 1998 s. 86 och NJA 2012 s. 45 p. 10).

Det har genom utredningen inte framkommit något klart motiv till varför Henrik Rudgård dödade Ellinor Johansson. Henrik Rudgårds handlande efter att han strypt Ellinor Johansson talar dock enligt tingsrätten för att han handlade med avsikt att döda Ellinor Johansson. Av stor betydelse för tingsrättens bedömning blir dock själva angreppssättet. Även om utredningen inte visar hur lång tid strypvåldet pågick kan tingsrätten konstatera att det är uteslutet att det skulle ha varit fråga om ett reflexmässigt agerande. I stället måste det ha varit fråga om en medveten handling och ett kraftigt strypvåld som pågått under en viss tid. Utifrån omständigheterna kring angreppet och Henrik Rudgårds agerande efter strypningen är det enligt tingsrätten bevisat att han i gärningsögonblicket avsiktligt orsakat Ellinor Johanssons död.

Rubricering

Uppsåtligt dödande bedöms som huvudregel som mord (3 kap. 1 § brottsbalken). Om brottet med hänsyn till de omständigheter som föranlett gärningen eller annars är att anse som mindre grovt, ska i stället dömas till dråp (3 kap. 2 § brottsbalken). Enligt rättspraxis krävs dock att omständigheterna

vid en samlad bedömning framstår som klart förmildrande (se NJA 2013 s. 376 och NJA 2016 s. 809).

I målet har det inte framkommit några omständigheter som kan anses så förmildrande att gärningen ska rubriceras som dråp i stället för mord. Som tingsrätten återkommer till vid påföljdsbedömningen föreligger det i stället försvårande omständigheter. Det kan därför inte komma i fråga att bedöma brottet som dråp. Henrik Rudgård ska därmed dömas för mord.

Påföljd

Personalia

Henrik Rudgård är 42 år gammal i dag och tidigare ostraffad. Tingsrätten har i målet inhämtat ett utvidgat läkarintyg. Enligt sammanfattningen i intyget förefaller Henrik Rudgård i allt väsentligt ha följt en normal utveckling genom livet såvitt avser skolgång, försörjning, boendesituation och familjebildning. Det har dock framkommit att det föreligger en överkonsumtion av alkohol som tyckts ha förelegat sedan tonåren. I slutsatserna gör den undersökande läkaren bedömningen att Henrik Rudgård inte har begått den åtalade gärningen under påverkan av allvarlig psykisk störning och att han inte heller led av allvarlig psykisk störning vid undersökningen. Det saknas därmed förutsättningar att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård och han kan därmed dömas till fängelse.

Straffvärde, straffmätning och påföljdsväl

Straffskalan för mord är fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Som skäl för livstids fängelse ska det särskilt beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att

främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös (3 kap. 1 § brottsbalken). Utgångspunkten är att mord ska anses ha ett straffvärde som motsvarar fängelse i sexton år om det inte finns några försvårande eller förmildrande omständigheter (se NJA 2021 s. 582 p. 6 och 9).

Det har inte framkommit några uppgifter, t.ex. något motiv till gärningen, som utvisar att mordet skulle vara planerat. Av den utredning som tingsrätten har att utgå ifrån framgår inte om det har varit fråga om ett kortvarigt händelseförlopp, om Ellinor Johansson känt stark dödsångest och svåra smärtor vid strypningen eller om hon befann sig i en skyddslös ställning när angreppet ägde rum. Det ska i sammanhanget framhållas att varje situation där offret i något skede av angreppet har svårt att försvara sig på grund av gärningsmannens angreppssätt inte ska anses utgöra en försvårande omständighet (se NJA 2021 s. 583 p. 20).

Av betydelse i försvårande riktning är dock att gärningen riktats mot en närstående i hennes hem. Enligt rättspraxis är den därmed att betrakta som särskilt hänsynslös (se Högsta domstolens dom meddelad den 16 januari 2024 i mål nr B 3014-23, "Dödsorsaken"). Till det kommer att Henrik Rudgård inte har gjort något för att tillkalla hjälp efter strypningen. Tingsrätten har även funnit att Henrik Rudgård agerade med avsiktssuppsåt när han dödade Ellinor Johansson. Det har inte heller framkommit några relevanta förmildrande omständigheter.

Vid en sammanvägd bedömning av omständigheterna kring gärningen framstår denna enligt tingsrätten inte som så kvalificerat allvarlig att den motiverar ett livstidsstraff. Vid denna bedömning har tingsrätten bland annat beaktat att Henrik Rudgård och Ellinor Johansson bott tillsammans i drygt ett års tid vid tiden för mordet. Även om de var nära anhöriga kan deras relation inte anses ha utgjort ett sådant varaktigt familjeförhållande där intresset av trygghet och

ömsesidig tillit är särskilt stort. Deras samboförhållande ska därför inte tillmätas någon särskild straffhöjande betydelse i sig (jfr NJA 2021 s. 583 p. 19). Vidare har det inte framkommit några omständigheter som talar för att strypningen föregåtts av annat fysiskt eller psykiskt våld, eller att Henrik Rudgård misshandlat Ellinor Johansson vid tidigare tillfällen (jfr ”Dödsorsaken”, p. 28–32).

Sammantaget anser tingsrätten att påföljden ska bestämmas till det längsta tidsbestämda straffet, dvs. fängelse i 18 år.

Skadestånd

Alf Johansson och Lena Johansson

Med hänsyn till utgången i ansvarsdelen ska Henrik Rudgård utge skadestånd till Ellinor Johanssons nära anhöriga. Henrik Rudgård har vitsordat de skadeståndsanspråk (inkl. ränteyrkande) som framställts av Ellinor Johanssons föräldrar, Alf Johansson och Lena Johansson. Deras skadeståndsanspråk ska därför bifallas.

Johanna Johansson

Johanna Johansson har yrkat att Henrik Rudgård ska förpliktas att utge skadestånd till henne. Skadeståndsyrkandet avser, i likhet med Alf Johanssons och Lena Johanssons yrkanden, s.k. särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen och ersättning för sveda och värk. Tingsrätten prövar först om Johanna Johansson har rätt till ersättning på den grunden att hon hör till anhörigkretsen som stod Ellinor Johansson särskilt nära (2 kap. 3 a § och 5 kap. 2 § första stycket 3 skadeståndslagen).

Av förarbeten och praxis framgår att det främst är make, registrerad partner, sambo, barn och föräldrar, dvs. i första hand medlemmar i samma etablerade hushållsgemenskap, som avses. Under speciella förhållanden kan även vuxna syskon anses tillhöra den krets som stod den avlidne särskilt nära. Frågan har behandlats i rättsfallet NJA 2000 s. 521. I det fallet arbetade den avlidne i samma affärsverksamhet som sina vuxna syskon. Syskonen träffades dagligen och den avlidne var en central person i affärsverksamheten. Högsta domstolen ansåg att syskonen hade en sådan särskilt nära relation att det kunde presumeras att samtliga syskon drabbats av skadeståndsgrundande psykiska besvär.

Av utredningen framgår att Ellinor Johansson och Johanna Johansson växte upp tillsammans och att de var nära varandra i ålder. Johanna Johansson har berättat att Ellinor Johansson stod hennes barn nära. De hade regelbunden kontakt även om de bodde i olika städer. De delade inte hushållsgemenskap men bodde grannar en tid efter att de flyttat hemifrån. Mot bakgrund av det nyss redovisade rättsfallet anser tingsrätten att det inte har framkommit tillräckliga omständigheter som visar att Johanna Johansson haft en närmare relation till sin syster Ellinor Johansson än en sådan som normalt föreligger mellan vuxna syskon. Det är således inte visat att Johanna Johansson stod Ellinor Johansson särskilt nära i skadeståndslagens mening. Hennes skadeståndsyrkanden kan därför inte vinna bifall på denna grund.

Vid huvudförhandlingen har Johanna Johansson tillagt att hon i andra hand grundar sitt yrkande om ersättning för sveda och värk på bestämmelserna i 2 kap. 1 § och 5 kap. 1 § första stycket 3 skadeståndslagen.

Som framgår av tingsrättens redogörelse i ansvarsdelen var Johanna Johansson närvarande i trapphuset när polisen gick in i lägenheten den 14 september 2023

och fann Ellinor Johansson död i sängen. Det var i detta sammanhang som hon mottog dödsbeskedet. Hon har berättat att hon hörde delar av vad som hände när polisen gick in i lägenheten. Hon var med om denna traumatiska upplevelse efter att ha känt en stark oro för Ellinor Johansson under drygt ett dygn. Det står också klart att Henrik Rudgård medvetet ljugit för Johanna Johansson när han meddelade att Ellinor Johansson var magsjuk, dvs. vid liv. Hela händelseförloppet måste ha varit en chockartad och skräckfylld upplevelse för Johanna Johansson. De psykiska besvär som hon har åsamkats står också i direkt samband med mordet och Henrik Rudgårds handlande därefter. Det finns med andra ord ett adekvat samband mellan Henrik Rudgårds handlingar och den uppkomna psykiska skadan hos Johanna Johansson, som inte bara har utlösts av dödsbeskedet som sådant (se härom även NJA 1993 s. 41 och NJA 1971 s. 78).

På grund av det anförda ska Henrik Rudgård förpliktas att utge ersättning till Johanna Johansson för sveda och värk med anledning av de psykiska besvär som vållats henne. Det yrkade beloppet om 60 000 kr och ränteyrkandet har vitsordats.

Ellinor Johanssons dödsbo

Med hänsyn till utgången i ansvarsdelen ska Henrik Rudgård utge skadestånd till Ellinor Johanssons dödsbo för begravningskostnad och, i skälig omfattning, annan kostnad till följd av dödsfallet (5 kap. 2 § första stycket 1 skadeståndslagen). Henrik Rudgård ska i enlighet med sitt vitsordande förpliktas att utge beloppet 49 615 kr och ränta till dödsboet.

Dödsboet har därutöver yrkat ersättning med 6 618 kr och ränta avseende halva kostnaden för Ellinor Johanssons lägenhet och bil under en kortare tidperiod efter dödsfallet. Det är ostridigt att kostnaderna har erlagts av dödsboet efter

gärningstillfället fram till dess att lägenheten avflyttats. Anspråket avser hyra, bilförsäkring, el och mobilt bredband. Kostnaderna har enligt tingsrätten ett tydligt samband med dödsfallet och framstår som skäligen. Det yrkade beloppet har inte ifrågasatts. Dödsboets skadeståndstalan ska därför bifallas i denna del.

Slutligen har dödsboet yrkat ersättning med 10 000 kr och ränta avseende kostnad för bouppteckning. Enligt rättspraxis och doktrin omfattas inte bouppteckningskostnad av rätten till ersättning enligt 5 kap. 2 § första stycket 1 skadeståndslagen (se Bengtsson m.fl., Skadeståndslagen (5 juni 2023, JUNO), Kommentaren till 5 kap. 2 §). Dödsboets skadeståndstalan ska därför ogillas i denna del.

Sammanfattningsvis ska Henrik Rudgård förpliktas att utge beloppet 56 233 kr (49 615 kr + 6 618 kr) till dödsboet och den vitsordade räntan.

Bättre rätt till en mobiltelefon

Ellinor Johanssons dödsbo har yrkat bättre rätt till en i beslag tagen mobiltelefon. Henrik Rudgård har motsatt sig yrkandet och anför att mobilen tillhör honom.

Av kvitto och fakturor som dödsboet åberopat i denna del framgår att Ellinor Johansson köpte den aktuella mobilen i maj 2023, att hon stod på mobilabonnemanget för telefonen och att fakturor för abonnemanget ställdes ut till henne. Det saknas även skäl att ifrågasätta dödsboets uppgift om att dödsboet har erlagt delbetalning och en större slutbetalning för mobiltelefonen. Mot denna bakgrund har dödsboet visat att det har bättre rätt till mobiltelefonen än Henrik Rudgård. Dödsboets yrkande ska därför bifallas.

Häktning

Det finns risk för att Henrik Rudgård avviker eller på något annat sätt undandrar sig straff. För brottet är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Häktning utgör fortfarande en proportionerlig åtgärd. Henrik Rudgård ska därför kvarbli i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Ersättning

Advokat Lars Hurtig har begärt ersättning för 43,25 timmars arbete, 13,5 timmars tidsspillan och mervärdesskatt. Ersättningsyrkandet bedöms som skäligt och ska därför bifallas.

Advokat Maria Fager Hohenthal har begärt ersättning för 26 timmars arbete, sex timmars tidsspillan och utlägg med 664 kr. Ersättningsyrkandet bedöms som skäligt och ska därför bifallas.

Kostnaderna för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.

Övriga frågor

Det finns skäl att förordna om fortsatt sekretess i enlighet med domslutet.

Eftersom Henrik Rudgård döms för brott där allvarligare straff än penningböter ingår i straffskalan ska han betala en avgift till brottsofferfonden.

RÄTTEN

Chefsrådmannen Måns Wigén samt nämndemän.

Digitalt signerad av chefsrådmannen Måns Wigén

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Stockholms tingsrätt senast **den 22 mars 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Stockholms tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Stockholms tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Stockholms tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Stockholms tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.